

17 Φεβρουαρίου 2023

Τα ιερά μνημόσυνα

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη

Θέμα της παρούσης εισηγήσεως είναι «Τα ιερά μνημόσυνα», δηλαδή οι υπέρ των κεκοιμημένων αδελφών μας δεήσεις της Εκκλησίας. Περιλαμβάνει δε δύο μέρη. Στο πρώτο προσπαθούμε να δώσουμε μια ιστορική εικόνα του θέματος, δηλαδή κάνουμε μια αναδρομή στην περί μνημοσυνών παράδοση και πρακτική της Εκκλησίας απ' αρχής μέχρις ότου παγιώθηκε η λειτουργική τάξη. Η αναφορά αυτή στην ιστορία, και στην εδώ περίπτωση μας και σε κάθε άλλο λατρευτικό θέμα, δεν γίνεται απλώς από λόγους ιστορικής περιέργειας, αλλά έχει ουσιαστικό λόγο υπάρξεως και καλλιεργείας. Έτσι κατοχυρώνουμε τήν νομιμότητα της λειτουργικής μας πράξεως και εν προκειμένω τις δεήσεις υπέρ των κεκοιμημένων, που τελεί η Εκκλησία για την ανάπαυση των ψυχών τους και για παρηγοριά των ζώντων. Έτσι σκέπτεται, θεολογεί και ενεργεί μια παραδοσιακή Εκκλησία, όπως είναι η Ορθόδοξος. Η παράδοση δικαιώνει και επαληθεύει την σημερινή μας πρακτική. Δεν καινοτομούμε, αλλά ακολουθούμε την τάξη που παραλάβαμε από τον Κύριο Ιησού Χριστό, τους αγίους Αποστόλους και τους Πατέρες της Εκκλησίας. Σ' αυτήν με ταπείνωση και εμπιστοσύνη στηριζόμαστε και εν ονόματι της συνεχίζουμε την πνευματική και λατρευτική ζωή μέσα στους κόλπους της Εκκλησίας, επικαλούμενοι το έλεος του Θεού, πιστεύοντας ότι η ευσπλαγχνία του θα νικήσει το πλήθος των αμαρτιών μας. Το λέμε με παρρησία στις ευχές της

γονυκλισίας του εσπερινού της Πεντηκοστής, που κατά βάση είναι νε-κρώσιμες ευχές: «Επιμέτρησον τας ανομίας ημών τοις οικτιρμοίς σου· αντίθες την άβυσσον των οικτιρμών σου τω πλήθει των πλημμελημάτων ημών» (α' γονυκλισία, ευχή πρώτη). Στα ερωτήματα που τίθενται από πιστούς και μη πιστούς για το ποιά είναι η σκοπιμότητα και ποιο το όφελος για τους κεκοιμημένους έχουν οι δεήσεις που κάνουν γι' αυτούς οι ζώντες, εφ' όσον «εν τω άδη ουκ εστί μετάνοια», εμείς θα απαντήσου-με επικαλούμενοι την από αιώνων πράξη της Εκκλησίας. Το φαινομενικά απλοϊκό, «έτσι το παραλάβαμε», δείχνει όλη την εμπιστοσύνη μας και την αμετακίνητη και ζωντανή ελπίδα μας στο έλεος του Θεού, αλλά και την βεβαιότητα ότι η πράξη της Εκκλησίας, που εκφράζει την πίστη της και την αλήθεια της αποκαλύψεως του Θεού εν Χριστώ Ιησού στον κόσμο, αποτε-λεί για όλους μας την εγγύηση ότι οι προσευχές μας γίνονται σύμφωνα με το θέλημα του Θεού και ότι θα είναι ωφέλιμες για τις ψυχές των τεθνεώτων. Με ποιο τρόπο θα γίνει αυτό, το αφήνουμε στο ανεξιχνίαστο πέλαγος της πολυμήχανης αγάπης του Θεού. Αυτή περίπου είναι η απάντηση μας στο θέμα που άφορα στα μνημόσυνα από λειτουργική άποψη. Πως θεωρητι-κά, βάσει της περί εσχάτων και περί της μετά θάνατον ζωής και αναστάσεως διδασκαλίας της Εκκλησίας και της περί κοινω-νίας των αγίων θεολογίας της αντιμετωπίζεται το θέμα, έχει επαρκώς αναλυθεί από τις προηγηθείσες θεωρητικές εισηγή-σεις. Εμείς θα μείνουμε στην ιστορικολειτουργική του πλευρά μόνο. [\(περισσότερα...\)](#)